

УДК 377.3

Мілохіна М.О.

Інститут професійно-технічної
освіти АПН України

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОПЕРАТОРІВ КОМП'ЮТЕРНОГО НАБОРУ

Доцільність професійної підготовки операторів комп'ютерного набору стала об'єктом дискусій науковців та практиків в галузі педагогіки. Тенденції в рішенні питання направлені на розгляд професійної підготовки операторів комп'ютерного набору через призму компетентнісного підходу.

Розглядаючи компетентнісний підхід до професійної підготовки операторів комп'ютерного набору, нами було визначено чотири складові їх професійної компетентності.

Мотиваційна складова передбачає інтерес до власної професійної діяльності та прагнення бути корисним для суспільства у професійному напрямі через усвідомлення соціального значення власної професії.

До когнітивної складової було віднесено компоненти, які можна представити як сходинки до результативності знань. Наявність базових теоретичних знань передбачає засвоєння учнем фактів та законів зі шкільної програми, не обмежуючись окремими дисциплінами. Вони розширяють кругозір учня, забезпечують розуміння дійсності. Обов'язковим продовженням навчання є ідентифікація наявних знань у житті. Учень має розуміти, в першу чергу, де можна використати знання, які передбаченні навчальною програмою. Розуміння "корисності" та прикладного характеру знань може мотивувати учня до подальшого навчання. Для використання знань у житті необхідно оволодіти процедурними знаннями, тобто такими які відповідають на питання: як?, коли?, де? тощо. Такі знання забезпечують динаміку знань, тобто пояснюють практичну значущість концепцій, теорій, законів, фактів тощо. Завершальним аспектом когнітивного компоненту є оперування набутими знаннями. Таку дію забезпечують логічні операції: аналіз, синтез, узагальнення, порівняння. Досягнення такого результату є кінцевою метою засвоєння когнітивного компоненту майбутніми кваліфікованими робітниками.

Діяльнісна складова також представлена як система компонентів. Організація професійної діяльності передбачає чітко спланований алгоритм у виконанні будьякої професійної задачі, що є запорукою послідовного, логічного її виконання. Наступною сходинкою до професіоналізму є якість виконання фахових задач, яка передбачає оптимальність використання ресурсів. Обов'язковим компонентом є охоплення широкого кола фахових завдань, що полягає у здатності до виконання на робочому місці декількох суміжних професій, які зараз вкрай необхідні малим підприємствах та фабрикам. Неспинний розвиток науки та її впровадження у практику, постійно змінювані умови праці вимага-

ють оперативності реагування та вирішення фахових проблем, що певним чином залежить від досвіду роботи, розуміння професії.

Особистісна складова професійної компетентності включає психофізіологічні якості особливості (увагу, пам'ять, уяву тощо), розуміння значущості професії, відповідальності за якість та результативність професійної діяльності.

Таким чином, професійна компетентність є складним явищем, яке поєднує у собі всі етапи професійної діяльності кваліфікованого робітника з урахуванням специфіки його професії. Професійна компетентність оператора комп’ютерного набору є дуальною і включає соціальний та технічний аспекти. Це ускладнює професійну підготовку сучасних фахівців комп’ютерної галузі, але спрощує їх професійну адаптацію та забезпечує професійну мобільність.